

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH300012
NAZWA
OBSZARU Rogalińska Dolina Warty

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH300012	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Rogalińska Dolina Warty

1.4. Data opracowania 2001-05	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2017-06
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 13 marca 2017 r. w spr. soo Rogalińska Dolina Warty (PLH300012)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
16.9455

Szerokość geograficzna
52.197

2.2. Powierzchnia [ha]:

14753.62

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL41	Wielkopolskie
------	---------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330			0.0		M	D			
3130			0.0		M	D			
3150			160.81		M	A	C	A	A
3270			0.01		M	B	C	B	C
4030			0.0		M	D			
6120			0.01		M	C	C	B	B
6210			1.48		M	D			
6410			2.95		M	D			
6430			1.48		M	A	C	B	A
6440			8.85		M	A	C	C	B
6510			241.96		M	B	C	B	B
9170			51.64		M	B	C	C	C
9190			110.65		M	B	C	B	C
91E0			85.57		M	A	C	B	B
91F0			308.35		M	A	C	B	C
91I0			0.0		M	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe

- (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	1617	Angelica palustris			p	30	150	i		M	C	B	C	C
F	1130	Aspius aspius			p				C	M	C	A	C	C
A	1188	Bombina bombina			p				P	M	D			
M	1337	Castor fiber			p	60	80	i		M	C	A	C	A
I	1088	Cerambyx cerdo			p				C	M	A	A	C	A
F	1149	Cobitis taenia			p				V	M	C	A	C	C
I	1082	Graphoderus bilineatus			p				P	M	D			
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p				V	M	D			
I	1083	Lucanus cervus			p				P	M	D			
M	1355	Lutra lutra			p				P	M	C	A	C	A
F	1145	Misgurnus fossilis			p				R	M	C	B	C	C
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p				C	M	C	A	C	B
I	1084	Osmoderma eremita			p				C	M	C	A	C	A
A	1166	Triturus cristatus			p				P	M	D			
I	1016	Vertigo moulinsiana			p				V	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych

(kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	23.64
N19	15.32
N17	29.99
N16	2.39
N07	0.23
N23	0.28
N12	28.14
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje fragment pradoliny Warty na południe od Poznania, z unikalnym krajobrazem, gdzie rzeka meandrując utworzyła na terasie zalewowej liczne starorzecza i zastoiska. Otaczają je łąki i bagna. W dolinie zachowały się płaty lasów łęgowych (w tym zagrożonych w skali kraju łęgów wierzbowych i topolowych), a na wyższych terasach kompleksy grądów. Większą część obszaru (47,7%) pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornych (ok. 25%) oraz łąk i pastwisk (ok. 23%). Charakterystyczną cechą obszaru jest grupa kilkuset okazałych starych dębów, występujących na odcinku Rogalinek - Rogalin; najstarsze liczą kilkaset lat, wśród nich rosnące w parku w Rogalinie: "Lech" (609 lat, obwód 910 cm), "Czech" (523 lata, 742 cm) i "Rus" (496 lat, 672 cm) - Pacyniak (1992).

4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze nagromadzone są liczne, dobrze zachowane i silnie zróżnicowane starorzecza, łąki, łęgi i inne typy roślinności związane z działalnością rzeki Warty. Stwierdzono występowanie 16 siedlisk przyrodniczych z załącznika I dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym trzech priorytetowych (6120, 91E0 i 91I0). Spośród nich największy udział mają różnego typu lasy łęgowe (ponad 40% łącznej powierzchni wszystkich siedlisk), świeże łąki (prawie 25%), starorzecza (ok. 16,5%) oraz kwaśne dąbrowy (ok. 11%) - Rosadziński (2010). Obszar do niedawna obejmował największe skupisko dębów szypułkowych w Europie, znajdujące się w dolinie Warty pomiędzy Rogalinkiem a Rogalinem (Pacyniak 1992).

Stwierdzono ponadto występowanie 15 gatunków z załącznika II dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym jednego priorytetowego - pachnicy dębowej. W obszarze występuje także 11 gatunków roślin z krajowej "czerwonej listy" (Zarzycki, Szelaąg 2006): fiołek mokradłowy *Viola stagnina*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, goździk siny *Dianthus gratianopolitanus*, groszek błotny *Lathyrus palustris*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, nasięśrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, pszeniec grzebieniasty *Melampyrum cristatum* oraz selernica żyłkowana *Cnidium dubium*. Kolejne figurują na regionalnej "czerwonej liście" (Jackowiak i in. 2007), w tym rzeżucha drobnokwiatowa *Cardamine parviflora* oraz skrzyp pstry *Equisetum variegatum* ze statusem "zagrożony" (kategoria "EN"). Dziewięć dalszych taksonów posiada w Wielkopolsce status "narażony" (kat. "VU"): bukwica zwyczajna *Betonica officinalis*, konitrut błotny *Gratiola officinalis*, kropidło piszczalkowate *Oenanthe fistulosa*, orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, rzeżucha niecierpkowa *Cardamine impatiens*, sitniczka szczecinowata *Isolepis setacea*, starzec bagienny *Senecio paludosus*, wolffia bezkorzeniowa *Wolffia arrhiza* oraz zamokrzyca ryżowa *Leersia oryzoides*. Kolejnych pięć gatunków zostało uznanych jako "najmniejsze

troski" (kat. "LC"): koniopłoch łąkowy *Silaum silaus*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, ożanka czosnkowa *Teucrium scordium*, topola czarna *Populus nigra* i wilczomlecz lśniący *Euphorbia lucida*.

Typy siedlisk przyrodniczych:

Siedlisko 2330: Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*)

Płaty siedliska w obszarze zostały stwierdzone na północ od Jaszkowa oraz w okolicach Czmońca. Nie można wykluczyć odnalezienia kolejnych; łączna powierzchnia siedliska została oszacowana na poziomie 1,0 ha. Reprezentatywność siedliska w obszarze jest znikoma (ocena "D") - Rosadziński (2010). Dość częste są natomiast murawy szczotlichowe na gruntach porolnych, nie reprezentujące omawianego siedliska (por. Interpretation Manual 2007).

Siedlisko 3130: Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea*

Siedlisko występuje w obszarze na okresowo odsłanianych brzegach starorzeczy oraz efemerycznych, astatycznych, płytkich zbiorników wodnych. Reprezentowane przez lokalnie bardzo rzadki zespół cibory brunatnej i namulnika brzegowego *Cypero fusci-Limoselletum aquaticae* (narażony w Polsce - kategoria "V"), agregacje jednorocznej formy ponikła igłowatego *Eleocharis acicularis* fo. *annua* oraz odnalezione w roku 2010, na zachód od Zbrudzewa, płaty asocjacji sitniczki szczecinowatej *Scirpo setacei-Stellarietum uliginosae* (narażona w Polsce - kategoria "V"). Siedlisko zostało stwierdzone łącznie na 12 stanowiskach, zlokalizowanych głównie na odcinku Radzewice - Czmoniec. Ze względu na niewielką zajmowaną powierzchnię (łącznie ok. 0,06 ha), reprezentatywność określono jako "nieistotną" (ocena "D") - Rosadziński (2010).

Siedlisko 3150: Starorzecza i naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nymphaeion*, *Potamion*

Siedlisko w obszarze obejmuje ok. 290 zbiorników wodnych, zajmujących łącznie 160,87 ha, co stanowi < 2% krajowych zasobów. Wśród nich jest tylko jedno jezioro - jezioro bez nazwy w okolicach Baranówka, znane także jako Jezioro Baranowskie (Choiński 2006). Najmniejsze mają kilka m², największe kilka hektarów (Tuchoń w rezerwacie przyrody "Krajkowo" - 6 ha). Jest to jedno z najbardziej charakterystycznych siedlisk obszaru. Roślinność tworząca je jest silnie zróżnicowana - stwierdzono występowanie przynajmniej 16 zespołów roślinnych, w tym 4 zagrożonych w skali kraju (Ratyńska i in. 2010): *Hottonietum palustris*, *Nymphaeo albae-Nupharetum luteae*, *Stratiotetum aloidis* oraz *Wolffietum arrizae*. Reprezentatywność siedliska jest doskonała, co w zestawieniu nawet z niższą oceną stopnia zachowania funkcji (najniższe oceny częściowe otrzymały wskaźniki: fito- i zooplankton oraz przezroczystość wody) i dobrymi perspektywami ochrony, dało łączną ocenę stanu zachowania "doskonałą" ("A") - Rosadziński (2010). Siedlisko w obszarze zostało objęte Państwowym Monitorowaniem Środowiska; w latach 2009 i 2010 monitorowano je na 14 stanowiskach (dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska).

Siedlisko 3270: Zalewane, muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.

Siedlisko w obszarze jest ograniczone występowaniem do koryta Warty. Notowane było na 22 stanowiskach, rozproszonych głównie na odcinku Rogalinek - Radzewice. Najczęściej występuje w postaci niewielkich płatów, pokrywających kilka - kilkanaście m² powierzchni. Łącznie zajmuje ok. 0,06 ha, co stanowi niewielki ułamek zasobów krajowych (< 2%) - Rosadziński (2010). W obszarze identyfikatorami fitosocjologicznymi siedliska jest co najmniej 6 zespołów roślinnych. Jego reprezentatywność i stan zachowania oceniono jako dobre. W strukturze florystycznej obcym elementem jest uczepek amerykański *Bidens frondosa*, gatunek silnie inwazyjny.

Siedlisko 4030: Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylyon*)

Siedlisko skrajnie rzadkie w obszarze; odnotowane zostało na dwóch stanowiskach - na północ od Jaszkowa i na północ od Żabinka. Oba płaty reprezentowały wrzosowisko knotnikowe *Pohlio-Callunetum* w postaci typowej i wykształciły się przy drogach na skraju kompleksów leśnych. Ich łączna powierzchnia wynosi ok. 300 m². Biorąc pod uwagę powyższe, reprezentatywność siedliska oceniono jako "nieistotną" (ocena "D") - Rosadziński (2010).

Siedlisko 6120: Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Siedlisko w obszarze występuje na 5 stanowiskach, rozproszonych w dolinie Warty. Łącznie pokrywa ok. 0,3 ha, ale uwzględniając możliwość odnalezienia kolejnych jego płatów, wartość tę oszacowano na poziomie

kilku hektarów (Rosadziński 2010). Jest to znikomy ułamek zasobów krajowych (< 2%). Jedyńm reprezentantem siedliska w obszarze jest, zagrożona w Polsce (Ratyńska i in. 2010), murawa z lepnicą tatarską *Corynephorosilenetum tataricae*. Reprezentatywność muraw ze związku *Koelerion glaucae* w obszarze jest znacząca ("C"), a stan zachowania dobry ("B"), na co składa się dobrze zachowana struktura oraz dobre perspektywy zachowania funkcji (Rosadziński 2010). Siedlisko w obszarze zostało objęte Państwowym Monitorowaniem Środowiska, który w latach 2007 - 2008 wykazał niezadowolający lub zły stan ochrony (Dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska).

Siedlisko 6210: Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenio spetentrionalis-Festucion pallentis*)

Siedlisko w obszarze odnalezione na jednym stanowisku, na północ od Jaszkowa. W roku 2010 odnotowano tam występowanie fitocenozy zespołu *Sileno otitae-Festucetum trachyphyllae*, uznanego przez Ratyńską i in. (2010) za narażony w Polsce. Reprezentuje on podtyp siedliska 6210-3 Kwietne murawy kserotermiczne. Ze względu na niewielką zajmowaną powierzchnię, jego reprezentatywność określono jako "nieistotną" (ocena "D") - Rosadziński (2010).

Siedlisko 6410: Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Siedlisko w obszarze łącznie pokrywa ok. 3 hektarów, co stanowi < 2% zasobów krajowych. Jego występowanie wydaje się być ograniczone do złądowniałych paleomenadrów: na południowy zachód od Tworzykowa oraz na południe od Krajowa-Folwarku. Łąki trzęślicowe skupiają kilka osobliwości florystycznych figurujących na krajowej "czerwonej liście" (Zarzycki, Szela 2006), takich jak: nasięszrał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, goździk pyszny *Dianthus superbus* oraz selernica żyłkowana *Cnidium dubium* (Rosadziński 2010). Ze względu na niewielką powierzchnię zajmowaną w obszarze, reprezentatywność siedliska oceniono jako "nieistotną" (ocena "D") - Rosadziński 2010.

Siedlisko 6430: Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
W obszarze występuje podtyp 6430-3 Niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe, reprezentowany przez przynajmniej 7 zespołów roślinnych, w tym zagrożony w Polsce (Ratyńska i in. 2010) zespół wyżpinu jagodowego *Fallopio-Cucubaletum bacciferi*. Siedlisko związane głównie z Wartą, o wybitnie drobnopowierzchniowym charakterze płatów - obserwowane 282 stanowiska pokrywają łącznie zaledwie 2 ha (Rosadziński 2010). Jest to znikomy ułamek krajowych zasobów (< 2%). Reprezentatywność nadrzecznych ziołorośli w obszarze jest "doskonała" (ocena "A"), natomiast stan zachowania "dobry" (ocena "B"). W licznych płatach notowano obce gatunki inwazyjne (kolczurkę klapowaną *Echinocystis lobata* oraz, znacznie rzadszy, aster lancetowaty *Aster lanceolatus*), wypierające rodzime składniki nadrzecznych ziołorośli; zagrożeniem dla siedliska jest też ekspansja niektórych rodzimych taksonów (np. mozgi trzcinowatej *Phalaris arundinacea*) - Rosadziński (2010).

Siedlisko 6440: Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)

Siedlisko w obszarze zostało stwierdzone na 15 stanowiskach. W zdecydowanej większości mają one charakter punktowy i są rozproszone w całej ostoi, występując w pobliżu koryta Warty. Łącznie pokrywają ok. 9,2 ha, co stanowi < 2% zasobów krajowych (Rosadziński 2010). Siedlisko reprezentowane jest przez zespół *Viola stagninae-Molinietum caeruleae* uznany przez Ratyńską i in. (2010) za ginący w Polsce. Reprezentatywność siedliska w obszarze określona została jako "doskonała" (ocena "A"). W jego płatach występują liczne cenne gatunki, w tym zagrożone w Polsce (Zarzycki, Szela 2006) fiołek mokradłowy *Viola stagnina* i selernica żyłkowana *Cnidium dubium* oraz zagrożone w regionie (Jackowiak i in. 2007): konitrut błotny *Gratiola officinalis*, rzeżucha drobnokwiatowa *Cardamine parviflora* i wilczomlec z lśniącym *Euphorbia lucida* (Rosadziński 2010). Stan zachowania oceniono jako "średni lub zubożały", głównie ze względu na złe perspektywy na przyszłość oraz trudną możliwość renaturyzacji (silne rozczłonkowanie i niewielka powierzchnia płatów) - Rosadziński (l.c.).

Łąki selernicowe w obszarze objęto Państwowym Monitorowaniem Środowiska; w roku 2009 monitorowano cztery powierzchnie; na trzech z nich łąki selernicowe znajdowały się w niezadowolającym stanie ochrony, a tylko na jednym we właściwym (Dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska).

Siedlisko 6510: Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Siedlisko częste w obszarze, mające po łągach wiązowo-jesionowych (91F0) największy udział powierzchniowy w łącznych zasobach wszystkich siedlisk (prawie 1/4). Jego występowanie zostało stwierdzone na ponad 242 hektarach, co stanowi < 2% krajowych zasobów (Rosadziński 2010). Zgodnie z Interpretation Manual (2007), oprócz łąk rajgrasowych (*Arrhenatheretum elatioris*) do siedliska zaliczano także, występujące w dolinie Warty łąki wyczyńcowe w typie *Alopecurus pratensis-Sanguisorba officinalis*. Większość płatów ma charakter drobnopowierzchniowy, choć notowano także zajmujące kilka - kilkanaście ha (np. między Sowińcem a Rogalinkiem, na wschód od Pecny oraz na południe od świątników, na wysokości "Wyspy Krajowskiej"). Łąki świeże, wraz z murawami zalewowymi ze związku *Agropyro-Rumicion crisper*, należą do najczęstszych typów roślinności w dolinie Warty. Poza doliną rzeczną płaty siedliska notowano znacznie rzadziej (np. pomiędzy Pecną a Grzybmem). Reprezentatywność łąk świeżych została określona jako "dobra" (ocena "B"), podobnie jak stan zachowania. Najczęstszą przyczyną zaniżonych ocen stanu zachowania poszczególnych płatów były niewłaściwe zabiegi (zbyt niskie koszenie), ekspansja rodzimych gatunków (zwłaszcza kłosówki wełnistej *Holcus lanatus*) oraz zubożenie florystyczne (w tym brak cennych składników flory) - Rosadziński (2010).

Siedlisko 9170: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
Siedlisko w obszarze pokrywa ok. 52 hektary, co jest znikomym ułamkiem zasobów krajowych (Rosadziński 2010). Reprezentowane jest przez grąd środkowoeuropejski *Galio sylvatici-Carpinetum* - zespół narażony w Polsce (Ratyńska i in. 2010). Jego płaty są rozproszone w całej ostoi; najlepiej zachowane znajdują się w rezerwacie przyrody "Krajkowo" i jego okolicach oraz koło Jaskowa. Większość grądów nosi ślady licznych zniekształceń, do których należą: udział obcych gatunków drzew (przede wszystkim sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, rzadziej robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia* i świerk pospolity *Picea abies*), udział obcych gatunków krzewów (czeremcha amerykańska *Padus serotina*), udział obcych gatunków runa (niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*), niewielkie zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów oraz brak wystarczających zasobów martwego drewna (Rosadziński 2010). Z tego powodu stan zachowania określono jako "średni lub zubożały" (ocena "C").

Siedlisko 9190: Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*)
Siedlisko w ostoi zostało stwierdzone na 52 stanowiskach, łącznie zajmujących ponad 110 hektarów. Jest to drobny ułamek krajowych zasobów (< 2%) - Rosadziński (2010). Reprezentuje je zespół acydofilnej dąbrowy trzcinnikowej *Calamagrostio-Quercetum*, zróżnicowany wewnętrznie na postać termofilną C.-Q. polygonatetosum, wilgotną C.-Q. molinietosum oraz typową C.-Q. typicum. Jego występowanie ograniczone jest w obszarze prawie wyłącznie do zwartej kompleksu leśnego w leśnictwach Jaskowo i Brodniczka Nadleśnictwa Konstantynowo. Większość płatów nosi ślady degeneracji, której najpowszechniejszą formą jest borowienie, będące wynikiem zbyt dużego udziału sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris*. W licznych płatach występuje inwazyjny gatunek czeremcha amerykańska *Padus serotina*. Uwzględniając powyższe, reprezentatywność i stan zachowania określono jako "dobre" (oceny "B") - Rosadziński (2010).

Siedlisko 91E0: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)
Siedlisko w obszarze zostało odnotowane na 139 stanowiskach, łącznie pokrywających ponad 85 hektarów. Jest to < 2% zasobów krajowych (Rosadziński 2010). Najczęstszym jego identyfikatorem fitosocjologicznym jest zespół łągi jesionowo-olszowego *Fraxino-Alnetum*; znacznie rzadziej obserwowano łągi topolowe *Populetum albae* i wierzbowe *Salicetum albae*. Wszystkie trzy asocjacje zostały uznane za zagrożone w Polsce (Ratyńska i in. 2010). Zgodnie z Interpretation Manual (2007), jako siedlisko nie traktowano nadrzecznych wiklin *Salicetum triandro-viminalis*, pomimo prób takiego podejścia w polskim poradniku (Borysiak, Pawlaczyk 2004). Reprezentatywność siedliska jest "doskonała" (ocena "A"), natomiast stan zachowania "dobry" (ocena "B") - Rosadziński (2010). Łęgi w dolinie Warty są bardzo silnie pofragmentowane, a ich płaty bardzo często zajmują niewielkie powierzchnie. Zagrożeniem dla nich jest obecność gatunków inwazyjnych, w szczególności klonu jesionolistnego *Acer negundo* oraz uczepek amerykańskiego *Bidens frondosa*, a także nadmierna presja wędkarska, a częściowo także rekreacyjna - Rosadziński (l.c.). Jedne z najlepiej zachowanych łągów nadrzecznych (wierzbowych i topolowych) znajdują się na południe od Rogalinka i Rogalina oraz na północ od Baranowa.

Siedlisko 91F0: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)
Jest to najczęstsze siedlisko przyrodnicze w obszarze, zajmujące ponad 1/3 łącznej powierzchni wszystkich występujących tam siedlisk. Jego 102 płaty pokrywają w sumie ponad 310 hektarów, co stanowi < 2%

zasobów krajowych. Najlepiej zachowane fitocenozy łęgów wiązowo-jesionowych znajdują się w rezerwacie przyrody "Krajkowo", na północ od Jaszkowa, w leśnictwie Grzybno (wydz. 46c i 47d) oraz w okolicach Góry. Siedlisko w obszarze zostało objęte Państwowym Monitorowaniem Środowiska; w roku 2009 monitorowano 4 powierzchnie badawcze a ich stan ochrony był niezadowolający (Dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska).

Reprezentatywność łęgów wiązowo-jesionowych określono jako "doskonałą" (ocena "A"), natomiast stan zachowania jako "dobry" (ocena "B"). Najgorzej ocenianymi wskaźnikami struktury i funkcji były: martwe drewno, stosunki wilgotnościowo-wodne i związane z nim przejawy procesu gądownienia (przekształcanie się lasów łęgowych w grądy), naturalne odnowienie drzewostanu (w tym zamieranie jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*) oraz obce gatunki inwazyjne - Rosadziński (2010).

Siedlisko 9110: Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*)

Siedlisko notowane na jednym stanowisku na południe od rezerwatu przyrody "Krajkowo". Ze względu na znikomą zajmowaną powierzchnię w obszarze, reprezentatywność określono jako "nieistotną" (ocena "D") - Rosadziński (2010).

Gatunki:

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Gatunek notowany dotychczas na 16 stanowiskach, skupionych w południowej części obszaru. Ze względu na wielkość populacji jej ocena jest "nieistotna" ("D") - Krysztofiak, Rybacki (2010).

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Gatunek stwierdzony na dwóch stanowiskach - na południe od Mosiny oraz na wschód od Pecny. Dane te wymagają uzupełnienia (Krysztofiak, Rybacki 2010). Aktualna ocena parametru populacja - "nieistotna" ("D").

1130 Boleń *Aspius aspius*

Gatunek badany w obszarze w latach 2003 - 2006 (Golski 2010). W obszarze spotykany często na całej długości rzeki i w połączonych z nią starorzeczach. Liczebność populacji na tle krajowym wynosi < 2% (Golski 2010). Stan zachowania siedliska jest "znakomity", z uwagi na zróżnicowaną geometrię koryta rzeki, stosunkowo niewielkie modyfikacje brzegów oraz łączność rzeki z obszarem zalewowym (w tym ze starorzeczami) - Golski (l.c.). Populacja nie jest izolowana (ocena "C"), a jej struktura wiekowa bardzo dobra (Golski 2010).

1149 Koza *Cobitis taenia*

Gatunek w obszarze spotykany w niewielkich zagęszczeniach na całej długości Warty oraz w połączonych z rzeką starorzeczach. Stan zachowania siedliska jest dobry, z uwagi na zróżnicowaną geometrię koryta rzeki, stosunkowo niewielkie modyfikacje brzegów oraz łączność rzeki z obszarem zalewowym. Struktura wiekowa populacji jest zła - brakowało narybku, a aż 85,4% stanowiły osobniki dorosłe (Golski 2010).

1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*

Gatunek badany w obszarze w latach 2003 - 2006 i stwierdzony w dwóch starorzeczach (Golski 2010). Stan zachowania siedliska jest dobry, z uwagi na zróżnicowaną geometrię koryta rzeki, stosunkowo niewielkie modyfikacje brzegów oraz łączność rzeki z obszarem zalewowym. Struktura wiekowa populacji jest zła - pozyskano wyłącznie osobniki dorosłe (Golski l.c.).

1088 Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*

Gatunek obserwowany na 242 stanowiskach skupionych w trzech rejonach obszaru: 1) rezerwacie przyrody "Krajkowo", skupieniu starych dębów między Rogalinkiem a Rogalinem i 3) prawym brzegu Warty na wysokości miejscowości Góra (Bunalski 2010). Populacja ta jest bardzo liczna i wykazuje duży potencjał migracyjny. Stan siedliska jest "doskonały" (ocena "A") - Bunalski (2010).

1082 Kreślinek nizinny *Graphoderus bilineatus*

Gatunek dotychczas niepodawany w SDF, stwierdzony w obszarze na 5 stanowiskach w rezerwacie przyrody "Krajkowo" (Dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska). Stan zachowania siedliska oraz perspektywy ochrony oceniono jako właściwe, natomiast stan populacji niezadowolający (stwierdzono jednego osobnika - samca). Ze względu na znikomy udział w zasobach krajowych gatunku, parametr "populacja" oceniono jako nieistotny (ocena "D").

1042 Żółtka większa *Leucorrhinia pectoralis*

Gatunek posiada w obszarze jedno stanowisko zlokalizowane na południowy zachód od Wiórka. Ze względu na znikome znaczenie w obszarze populacja określona jako "nieistotna" (ocena "D") - Bernard (2010).

1083 Jeleń rogacz *Lucanus cervus*

Wielkość populacji gatunku w obszarze nie jest znana. Mimo tego znaczenie populacji określono jako "nieistotne" (ocena "D") - Bunalski (2010).

1037 Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*

Gatunek stwierdzony na 8 stanowiskach, ale z pewnością bardzo liczny wzdłuż Warty na całym odcinku w obszarze (Bernard 2010). Podobnie jak w całym kraju, także w Rogalińskiej Dolinie Warty stan zachowania gatunku jest "doskonały" (ocena "A") i nie obserwowano jego bezpośrednich zagrożeń (Bernard 2010). Na "Wyspie Krajowskiej" stwierdzono najwyższe w Polsce zagęszczenie trzepli wynoszące 8,3 wylinki na 1 m jednego brzegu rzeki (Bernard 2010). Mimo pospolitości gatunku w obszarze, jej liczebność w skali kraju wynosi < 2% (Bernard l.c.).

1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita*

Na podstawie badań monitoringowych z lat 2006 - 2007 i 2009 - 2010 stwierdzono, że populacja pachnicy w obszarze utrzymuje się na wysokim poziomie i najprawdopodobniej jest niedoszacowana (Bunalski 2010). Gatunek notowano na 8 stanowiskach, najczęściej w rezerwacie przyrody "Krajkowo" oraz między Rogalinkiem a Rogalinem. Stan zachowania siedliska określono jako "dobry" (ocena "B"), a populacja nie jest izolowana (Bunalski 2010).

1016 Poczwarówka jajowata *Vertigo moulinsiana*

Gatunek w obszarze posiada jedno stanowisko, na południowym brzegu Jeziora Baranowskiego. Został odnaleziony w roku 2008 i potwierdzony w latach następnych (2009 i 2010) - Gołdyn (2010). Ze względu na znikome znaczenie w obszarze populacja określona jako "nieistotna" (ocena "D") - Gołdyn (l.c.).

1337 Bóbr europejski *Castor fiber*

Gatunek w obszarze notowany na przynajmniej 15 rodzinnych stanowiskach, co daje ok. 60 - 80 osobników. Jest to < 1% zasobów krajowych (Krysztofiak 2010). Najliczniej występuje wzdłuż Warty na odcinku Rogalinek - Wiórek, między Rogalinkiem a Rogalinem oraz pomiędzy śremem a Jaszkowem. Elementy siedliska zachowane są w stanie "doskonałym" (m. in. bardzo obfita baza żerowa), populacja w obszarze nie jest izolowana (ocena "C"), a ocena ogólna jest "znakomita" (Krysztofiak 2010).

1355 Wydra *Lutra lutra*

Stan populacji w obszarze jest nieznany. W roku 2010 obserwowano jednego osobnika w okolicach Rogalina (Krysztofiak 2010). Stan zachowania cech siedlisk przyrodniczych jest "doskonały" (obecność obfitej bazy żerowej oraz liczna populacja bobra europejskiego, którego nory chętnie zasiedla wydra), populacja w obszarze nie jest izolowana (ocena "C"), a ocena ogólna jest "znakomita" (Krysztofiak 2010).

1617 Starodub łąkowy *Angelica palustris*

Gatunek w obszarze występuje na 5 stanowiskach zlokalizowanych na wilgotnych łąkach na południowy wschód od Nowinek oraz na skraju łąk pomiędzy Grzybniem a Pecną. Liczebność populacji wynosi > 100 osobników, co stanowi < 2% krajowych zasobów (Rosadziński 2010). Stan zachowania jest "dobry" (ocena "B"); na nieco obniżoną ocenę wpłynęło zacienienie siedliska, powierzchnia zajętego (spośród dostępnych) siedliska oraz niewielka liczba osobników na stanowisku koło Nowinek (Rosadziński 2010).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziomi	Zagrożenia i presje	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne / zewnętrzne

	[kod]	[kod]	[i o b]
M	K01.03		i
M	I01		i
M	E01.03		i
M	E01		o
M	A04.03		o
M	A08		i
M	E02		o
M	K01.02		i
H	J02.05		i
M	F02.03		i
H	A01		i
M	A08		o
M	K04		i
M	A04.03		i
M	A02		i

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A03		i
M	G01.02		i
M	A04.03		o
M	A04		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. 1958 Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 13 lipca 1958 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 64, poz. 343) 2. 1997 Rozporządzenie Nr 4/97 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26 czerwca 1997 r. w sprawie utworzenia Rogalińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 14, poz. 98) 3. 2002 Rozporządzenie Nr 25/2002 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 czerwca 2002 roku zmieniające Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 czerwca 1964 roku w sprawie

uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 93, poz. 2294) 4. 2007 Interpretation Manual of European Union Habitats European Commission DG Environment. Nature and Biodiversity. 1475. 2007/2008 Inwentaryzacja siedlisk i gatunków Natura 2000 w Lasach Państwowych 2007 i 2008 6. 2010 Dokumentacja projektu Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL Poznań 7. Borysiak J., Pawlaczyk P. 2004. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe). [W:] HERBICH J. (red.) Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Lasy i bory Ministerstwo Środowiska Warszawa t.5 203-204.8. Bunalski M. 2010. Raport z inwentaryzacji miejsc występowania jelonka rogacza, pachnicy dębowej i kozioroga dębosza na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL Poznań. 9. Choiński A. 2006. Katalog jezior Polski. Wyd. Nauk. UAM, Poznań. 10. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska 2010 dane uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (baza danych <http://www.iop.krakow.pl/cn2000/monitoring/>) 11. Golski J. 2010. Raport z inwentaryzacji miejsc występowania bolenia (*Aspius aspius* L.) na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL Poznań. 12. Golski J. 2010. Raport z inwentaryzacji miejsc występowania kozy (*Cobitis taenia* L.) na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL Poznań. 13. Golski J. 2010. Raport z inwentaryzacji miejsc występowania piskorza (*Misgurnus fossilis* L.) na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL Poznań. 14. Golski J. 2010. Raport z inwentaryzacji miejsc występowania różanki (*Rhodeus sericeus amarus* L.) na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL 2010. 15. Goldyn B. 2010. Raport z inwentaryzacji miejsc występowania poczwarówki jajowatej *Vertigo moulinsiana* na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL Poznań. 16. Jackowiak B., Celka Z., Chmiel J., Latowski K., Żukowski W. 2007. Red list of vascular flora of Wielkopolska (Polska) Biodiv. Res. Conserv 5 - 8 96 – 127.17. Krzysztofiak Z. 2010. Raport z inwentaryzacji miejsc występowania bobra europejskiego i wydry na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL Poznań. 18. Pacyniak C. 1992. Najstarsze drzewa w Polsce. Przewodnik. Wyd. PTTK Kraj, Warszawa. 19. Ratyńska H., Wojterska M., Brzeg A. 2010. Multimedialna encyklopedia zbiorowisk roślinnych Polski NFOSiGW, UKW, IETI. 20. Rosadziński S. 2010. Raport z inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty BULiGL Poznań. 21. Rosadziński S. 2014. Inwentaryzacja przyrodnicza siedliska przyrodniczego 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidenton* p.p. w obszarze Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH300012. Poznań. Mscr.22. Rosadziński S. 2018. Ocena stanu ochrony siedlisk przyrodniczych: 3150, 3270, 6120, 6430, 6440, 6510, 9170, 9190, 91E0, 91F0 oraz gatunku 1617 *Ostericum palustre* Besser staroduba łukowy w obszarze Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH300012. Poznań. Mscr.23. Zarzycki K., Szelaż Z. 2006. Red list of the vascular plants in Polska. In: Z. Mirek, K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Szelaż (eds.). Red list of plants and fungi in Polska, pp. 9-20. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków. 24. Żukowski W., Celka Z., Chmiel J., Jackowiak B., Latowski K., Szkudlarz P. 2001. Rozmieszczenie wybranych gatunków roślin ginących w Wielkopolsce. Prace Zakł. Taks. Roś. UAM, 12: 1-68. 2004.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL01	0.0	PL02	1.24	PL03	74.73

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL01	Wielkopolski Park Narodowy	*	0.0

PL03	Rogaliński Park Krajobrazowy	*	74.73
PL02	Krajkowo	+	1.12
PL02	Goździk Siny w Grzybnie	+	0.11

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu
Adres:	Polska Tadeusza Kościuszki 57 61-891 Poznań
Adres e-mail:	sekretariat.poznan@poznan.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie nr 2/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 lipca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH300012 Link: https://edziennik.poznan.uw.gov.pl/legalact/2013/4757/
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH300012

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--